

Gurdip Singh Sra, etc. v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਸੰਪੱਤੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਜੋ . ਬਦਨ ਬਨਾਮ ਕਸਟੋਰੀਅਨ ਜੁਲਦੂਰ, ਆਦਿ- (3), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਆਮ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਭਾਜਨ ਐਕਟ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਕਰ ਸਕਣ।

(8) ਮਿਸਟਰ ਮਲਿਕ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਕੋਲ ਭਵਰਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (2) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਾਕੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਲਹਿਦਗੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(9) ਭਵਰਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ। (ਸੁਪਰਾ)।

B. S T G

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

~

ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁੱਲ, ਜੋ.

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਐੱਸਆਰਏ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2273

4 ਮਈ 1970 ਈ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16—ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ III ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ ਨਿਯਮ (1955)-ਨਿਯਮ 7— ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ

(2) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1885।

(3) 1968 ਦੇ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 1017 ਨੋ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

Gurdip Singh Sra, etc. v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰੇਡ - ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਦੇ ਕੇਡਰ ਤੋਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਬਣਾਉਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 (ਸੀ) (iii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਲਾਸ III ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ ਰੂਲਜ਼ 1955। ਚੋਣ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਦੇ ਰੋਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਚੰਗੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। (ਪਰਾ ੮)

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਧਿਯੁਕਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਮਿਤੀ 29 ਜੁਲਾਈ, 1967, (ਅਨੋਕਚਰ 'ਡੀ') ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 4 ਜੁਲਾਈ, 1969, (ਅਨੋਕਚਰ 'ਈ') ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਨਾ ਦੇਣ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 1957 ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ III ਨਿਯਮ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਪੇ-ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

A. S. B AINS, D EPUTY A DVOCATE -G ENERAL II (P UNJAB), ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਡਬਲਯੂ . ਆਸ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਮੈਂ ਨਦਰਜੀਤ ਐੱਸ ਆਈਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਰਿਜ਼ਲਟ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਇੱਕ ਡਵੋਕੇਟ।
ਨਿਰਣਾ

B. ਆਰ.ਟੀ.ਉਲੀ, ਜੇ. - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਠਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। 110— 250. ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ IIH ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ ਰੂਲਜ਼, 1955 (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਡਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ. 250-300 ਸਿਰਫ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਤੱਕ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਇਹ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕੋਵਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਾਸਟਰਾਂ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਗ੍ਰੇਡ ਰੁਪਏ ਸੀ। . 220-500। ਸੀਨੀਅਰਤਾ-ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

(2) ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ, ਕਲਾਸ III, ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ, ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ, ਅਧਿਆਪਕ (ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ), ਡੀਪੀ ਈ. ਅਤੇ ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ., ਆਦਿ। ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ BA, BT/B.Ed ਸੀ। ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਐਮ.ਏ. ਅਤੇ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕਣ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਕੁਝ ਮਾਸਟਰਾਂ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸਾਂ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਉਸੇ ਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(1) I.L.R. (1965) 1 Pb.
423.

Gurdip Singh Sra, etc. v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

(3) ਕੋਠਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 3.17 ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ: -

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਫਿਕਸ਼ਨ ਵਾਲੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਪੇਖਿਕ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੇ ਆਕਾਰ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਲਗਭਗ 10 ਤੋਂ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ' ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਮਤਲਬ ਉਹੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋ-ਪੇਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਹੋਰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ।”

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ 10 ਤੋਂ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ, - ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 2036-ED-I-67/21267, ਮਿਤੀ 29 ਜੁਲਾਈ, 1967 ਦੁਆਰਾ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ 829 ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 300—25—450/25—600 ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜਮਾਤ ਲਈ MA/M.Sc.,

ਐਮ-ਐਡ. ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ MA/M.Sc., M.Ed. ਲਈ 250-25-400/25-550 ਰੁਪਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 220—8—300/10—400/20—500। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। . ਇਨ੍ਹਾਂ 829 ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ-ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਾਰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਆਪਕ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਅਧਿਆਪਕ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਿਅਤ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਬਰਾਬਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ 9 ਵੀਂ ਤੋਂ 11 ਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਹੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਸਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਸਿਲੇਬੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਦੋਵੇਂ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਖਤ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਗ੍ਰੇਡਾਂ, ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਨ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 14. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਸਟਰ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾਸਟਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੜਚਿੜਾ ਅਤੇ ਦਿਲ-ਖਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਖ਼ਿਜ਼ ਲਾਈ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ

(1) I.L.R. (1965) 1 Pb.

423.

Gurdip Singh Sra, etc. v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 29 ਸਤੰਬਰ, 1961, ਪੀ.ਈ.ਐਸ. (ਕਲਾਸ II) ਨੂੰ ਵੰਡਦੇ ਹੋਏ।

(1) I.L.R. (1965) 1 Pb.
423.

ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਕਾਡਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1957 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵੰਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, PES (ਕਲਾਸ I) ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ PES (ਕਲਾਸ II) ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀ.ਈ.ਐਸ., (ਕਲਾਸ I) ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸੀਵਾਈਸ ਏਕੀਕਰਣ ਨਿਯਮ, 1957 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ।"

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤਹਿਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਪਦਉੱਨਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ iThe ਅਗਲਾ ਕੇਸ *referred to by Isthe it learned JIS ਕਾਉਂਸਲਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੇ.ਕੇ. ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* (2)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ III, ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ ਰੂਲਜ਼, 1955 ਵਿੱਚ, ਜੇਐਸਟੀ ਅਤੇ ਬੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਐਸਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 4 ਤੋਂ 127 ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ "ਨਾਨ-ਗਜ਼ਟਿਡ ਕਲਾਸ III" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਕੇਲ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। 70-150। ਉਸ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨ ਜੋ ਜੇਐਸਟੀ (ਜੂਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿਖਲਾਈ) ਅਤੇ ਬੀਟੀ (ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਟਰੇਨਿੰਗ) ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ, ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। 70— 150 ਅਤੇ 150—220 ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੀ.ਟੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ II ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ।

1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਤੋਂ ਪਿਛੇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਟੀ. ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬੀ.ਟੀ. ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1954 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ-

“ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜੇਐਸਟੀ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 127 ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੀਟੀ ਹਮਰੁਤਬਾ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਸੈੱਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਯੂਨਿਟ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੇਵਾ

Gurdip Singh Sra, etc. v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਡਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 15 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਬਰਾਬਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ। ਤਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਜੋ ਹੁਣ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਲਈ। ਸ੍ਰੀ ਪੰਨੂ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੀ.ਟੀ. ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। 20 ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਧੂ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਬੀ.ਟੀ. ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਅਗਾਊਂ ਵਾਧੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸਮਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਡਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਵਾਧੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਬੰਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਨਰਸਿੰਗਾ ਰਾਓ (3) ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ.) ਸ੍ਰੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ others, v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।

(6) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲੇਖ ਰਾਜ ਬੌਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਜੋ ਕਿ ਵੈਦਿਆ ਅਤੇ ਹਕੀਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਦੇ ਬਾਅਦ 2 ਟਿਪਟੀਸ਼ਨਰਸੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਹਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਵੈਦਿਆ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ, ਪਰ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਕਾਡਰ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਕਾਡਰ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੋਲ ਉੱਚ ਜਾਂ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਨ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ, ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। "

ਜੇ.ਕੇ. ਪ੍ਰਿਤਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਫਿਰ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਈ ਟੈਂਡਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਨ ਪਰੀਖਿਅਕ,

- (3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1968 SC 349.
- (4) 1966 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 447 ਨੇ 9 ਫਰਵਰੀ, 1970 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ,
- (5) 1967 ਐਸ.ਐਲ.ਆਰ. 816
- (6) 1967 ਐਸਐਲਆਰ 83

ਗ੍ਰੇਡ 'ਡੀ' ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਟਿਸ ਟ੍ਰੇਨ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹਨਰਮੈਂਟ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਤੋਂ। ਗ੍ਰੇਡ 'ਡੀ' ਤੋਂ ਗ੍ਰੇਡ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਸੀਨੀਅਰ!ਟੀ-ਕਮ-ਸੁਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕੇਡਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਿਤੀ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਗ੍ਰੇਡ 'ਸੀ' ਦੀਆਂ 80 ਫੀਸਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਪ੍ਰੈਟਿਸ ਟ੍ਰੇਨ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ 31 ਮਾਰਚ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰੇਡ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ।

(7) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ Asix12 ਨੇ 7 ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 5 ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਓ (3) (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਟਰੇਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਟਰੇਸਰ ਗੈਰ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਨ। ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ: -

“ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 14 ਵਰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਣਗੌਲੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੋ ਟੈਸਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਛੱਡੇ ਗਏ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ

ਹੈ, ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕੋਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਟੀਕਲ 16 ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਥੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਆਰਟੀਕਲ 16(1) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਜ਼ਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵਾਜ਼ਬ ਟੈਸਟਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਚੋਣਤਮਕ ਟੈਸਟ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੋਸਟ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜ਼ਬ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 14 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਚੋਣਵੇਂ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਮ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟਰੇਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਨੂੰ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟਰੇਸਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿਹਤਰ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) (ਸੁਪਰਾ) ' ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀਆਂ 256 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮਾਸਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਐੱਮ.ਏ. ਮਾਸਟਰਸ ਅਤੇ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਦੀਆਂ 512 ਅਸਾਮੀਆਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ 110—250 ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਤੱਕ 200—500 ਅਤੇ 180—450 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਜਾਂ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਮੈਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ 829 ਪੋਸਟਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਮਾਸਟਰਜ਼ ਦੇ ਕੇਡਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਨਿਰਣਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਰਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ

ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟੀ. ਦੇਵਦਾਸਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (7) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਡਰ ਬਣ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਚੈਨਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਚੈਨਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਜਾਂ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ, ਕਲਾਸ III, ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਧਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੰਗੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ / ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 7(c)(ni)। ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪਦਉੱਨਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਈ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ

(7y_A.I.Rri I 964 S.cri79. ~

ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੱਕ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਚੰਗੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਪਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜ਼ੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਨਰਸਿੰਗਾ ਰਾਓ (3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।) (ਸੁਪਰਾ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਚੈਨਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਚੈਨਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(9) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਕਿ 829 ਲੈਕਚਰਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ।

(10) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਗਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।

Gurdip Singh Sra, etc. v. The State of Punjab, etc. (Tuli, J.)

NKS “ ’

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ

ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਜੇ.ਜੇ.

-----m

ਰਾਜ (ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ), - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਕੰਵਲ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.

^

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ 1968 ਦਾ ਨੰਬਰ 1091-ਐਮ.

^

5 ਮਈ 1970 ਈ.

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 479-ਏ—ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ—ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖਾਸ ਨਤੀਜੇ—ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ—ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਬਾਰੇ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀ—ਕੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ।